N°. 183. 1857.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

WOENSDAG 5 AUGUSTUS.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

De Minister van Finantien brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat, krachtens de wet van 24 December 1856 (*Staatsblad* n°. 129), tot en met den laatsten December 1858, ten kantore van de Nederlandsche Bank, zal worden gevaceerd tot de verwisseling, hetzij tegen muntbiljetten, uit te geven krachtens de wet van 26 April 1852 (*Staatsblad* n°. 90), hetzij tegen ander betaalmiddel, van de reeds verjaarde muntbiljetten, uitgegeven krachtens de wetten van 18 December 1845 (*Staatsblad* n°. 90) en 17 September 1849 (*Staatsblad* n°. 46); dat deze muntbiljetten almede gedurende den gezegden termijn zullen worden aangenomen door 's Rijks Betaalmeesters, zoowel in verwisseling, bij zoo verre en tegen zoodanig betaalmiddel als hunne kassen zullen gedoogen, als in overstortingen door de daartoe bevoegde comptabelen ten behoeve van 's Rijks schatkist; en dat na den laatsten December 1858 geene gelegenheid tot verwisseling der muntbiljetten van 1845 en 1849 meer overblijft; weshalve de houders van die biljetten ten ernstigste worden aangemaand om zich den op nieuw verleenden termijn ten nutte te maken.

's Gravenhage, den 23sten Januarij 1857.

De Minister van Finantien,
VROLIK.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Volgens een berigt uit Konstantinopel van 31 Julij jl., per telegraaph over Triëst ontvangen, is het Turksche ministerie afgetreden en door een nagenoeg geheel nieuw kabinet vervangen. Mustapha-Pacha, laatstelijk gouverneur van het eiland Creta, vervangt Reschid-Pacha als groot-vesier en staat aan het hoofd van het nieuwe bewind; Aäli-Pacha, die vroeger reeds met de betrekking van groot-vesier bekleed is geweest en Turkije op het Parijsche Congres vertegenwoordigd heeft, is benoemd tot minister van buitenlandsche zaken; Ali Ghalib, de tegenwoordige minister van buitenlandsche zaken, een zoon van Reschid-Pacha en schoonzoon des Sultans, is benoemd tot minister van openbare werken en met het voorzitterschap in den ministerraad belast; de portefeuille van marine blijft in dezelfde handen; de aftredende groot-vesier, Reschid-Pacha, is niet in ongenade gevallen, maar benoemd tot voorzitter van den hoogen raad van justitie, welk collegie tot taak heeft alle hervormingen in de wetgeving en het bestuur te ontwerpen en plannen voor ondernemingen van algemeen nut te onderzoeken.

Het telegraphisch berigt noemt den nieuwen minister van oorlog niet; het schijnt ook in andere opzigten onjuist of onvolledig, en behoeft alzoo nog bevestiging en toelichting. Intusschen vindt men in sommige dagbladen reeds gissingen omtrent de aanleiding en strekking dezer kabinetsverandering. Volgens de laatstelijk uit Konstantinopel ontvangen brieven verkeerde het Turksche ministerie in groote verlegenheid wegens de verkiezingen in Moldavie, wier loop door de gezanten van Engeland en Oostenrijk goedgekeurd werd, maar de gezanten van Frankrijk, Rusland, Pruissen en Piemont tot nadrukkelijke protesten genoopt had. In deze omstandigheden kan de kabinetsverandering naar de meening der bedoelde dagbladen bezwaarlijk iets anders zijn dan eene zege voor Frankrijk en de mogendheden, die het aan zijne zijde heeft; en op deze onderstelling voortredenerende voorspellen zij, als gevolgen daarvan, vooreerst de vernietiging der in Moldavie gehouden verkiezingen, verder de vereeniging der twee Donau-Vorstendommen, vervolgens de doorgraving der landengte van Suez, kortom de vervulling van Frankrijks wenschen in de Levant. Onder de omstandigheden, welke de Porte nopen konden om zich aan den invloed van Engeland en Oostenrijk te onttrekken, rekenen die dagbladen ook den schok die door den opstand van het Indische krijgsvolk aan Engelands magt toegebragt is.

Wat van dit een en ander te denken zij, zal nader moeten blijken. Intusschen leest men in het Parijsche dagblad *l'Univers* nadere bijzonderheden betrekkelijk een reeds in ons vorig nommer vermeld voorval, hetwelk welligt tot den val van het bewind van Reschid-Pacha heeft bijgedragen. De berigtgever van dat blad te Konstantinopel, die doorgaans goed onderrigt is, deelt het volgende als authentiek mede.

» De Turksche ministerraad kwam in den avond van den 18den Julij bijeen, om op nieuw te beraadslagen over het aanzoek der vier mogendheden om uitstel der verkiezingen in Moldavie. Toen lord Stratford en de baron von Prokesch, de gezanten van Engeland en van Oostenrijk, daarvan kennis kregen, begaven zij zich in aller ijl naar het buitengoed van den groot-vesier, alwaar de vergadering gehouden werd; zij namen plaats in een vertrek naast de vergaderzaal, en hoorden de beraadslaging, om zoo te spreken, woord voor woord aan. Zelfs zegt men dat zij in de vergaderzaal hebben willen doordringen om er zelven aan de beraadslaging deel te nemen, maar dat zij door de protesten van twee leden van den raad, den Scheik-ul-Islam en Mirza-Pacha, belet zijn geworden zoo openlijk inbreuk te maken op de vrijheid van spreken en handelen der Turksche bewindslieden. Evenwel moet de aanwezigheid der twee vreemde diplomaten niet weinig invloed op de beraadslaging gehad hebben; en toen de raad tot een besluit zou komen, ging Reschid-Pacha tot hen, en vroeg of zij namens hunne gouvernementen de Porte wilden waarborgen tegen kwade gevolgen van haar besluit, indien dit ongunstig voor het aanzoek der vier mogendheden mogt uitvallen.

» Lord Redcliffe en de baron von Prokesch verklaarden zonder aarzelen dat hunne hoven op het Parijsche Congres dien stap der Porte zouden verantwoorden eveneens als of hij door hen zelven gedaan ware. Toen vroeg de groot-vesier, of zij hem die verklaring schriftelijk konden geven. Zij namen terstond de pen, schreven eene nota in den door Reschid bedoelden geest, en overreikten ze hem. De groot-vesier deelde de verklaring aan de vergadering mede; en des avonds om elf ure ontving de Fransche gezant officieel berigt dat de Porte besloten had de verkiezingen in Moldavie haren gang te laten gaan.

» Het door den Engelschen en den Oostenrijkschen gezant bij deze gelegenheid gehouden gedrag wordt hier scherp gelaakt. Het is, zegt men, of zij door middel van lijfsdwang aan de Porte een besluit hebben willen afpersen; zij hebben nu al te vrijpostig jegens de Porte gehandeld, en getoond dat Turkijes onafhankelijkheid in hun oog een ijdele klank is."

— Eene der omstandigheden, waarvan de tegenpartijders van Reschid-Pacha zich bedienden om zijn bewind ten hove te bestrijden, was dat hij geen middel wist te vinden om voor de behoeften der schatkist en voor de groote uitgaven van het hof geld te verschaffen. Alle daartoe aangewende pogingen mislukten. Nu laatstelijk hoopte hij door verpachting der mijnen van het Turksche rijk eene som van twee honderd millioen gulden te zullen bekomen; daartoe was reeds eene overeenkomst met eenen Oostenrijker, den heer Valmagini, gesloten; en deze had zich naar Weenen begeven om aldaar of elders eene vereeniging van kapitalisten voor die zaak te vormen. Doch volgens brieven uit Konstantinopel van den 25sten Julij jl. was er van den heer Valmagini berigt ontvangen, dat hij geene medewerking bij de Europesche kapitalisten vond.

ENGELAND.

Blijkens een berigt van de Londensche *Morning Post* heeft het Engelsche gouvernement, na de ontvangst der jongste tijdingen uit Indie, geoordeeld dat de gesteldheid van dat land nog krachtiger maatregelen vereischt dan het vroeger noodig achtte. De Indische regering heeft volgens dat ministeriele blad 23,000 man Europesche troepen aangevraagd, en het gouvernement heeft zich beijverd om met allen mogelijken spoed aan die aanvrage te voldoen. Met het doel om de plaats der naar Indie op weg zijnde troepen te vervangen, zal in Engeland eene nieuwe werving van krijgsvolk plaats hebben, waardoor het gouvernement hoopt elk regement van 800 man tot de sterkte van 1000 man te brengen. Vervolgens zullen nog de tweede bataillons van tien regementen uit Engeland naar Indie gezonden worden; maar dan zal een gedeelte der burgermilicie onder de wapenen moeten komen om voor de veiligheid binnen 's lands te zorgen. De kosten dezer maatregelen zullen, naar de verzekering van de *Post*, geen bezwaar voor de schatkist des moederlands zijn, maar grootendeels ten laste der Oost-Indische Compagnie komen.

— In de tegenwoordige tijdsomstandigheden blijft de uitvoer van zilver naar Indie en China zoo groot als ooit. Met de thans uit Engeland vertrokken landmail is eene hoeveelheid specie ter waarde van ruim een millioen pond sterling, grootendeels in zilver bestaande, naar het Oosten gezonden.

ITALIE.

Een demokratisch dagblad van Genua, de *Italia del Popolo*, behelst eene verklaring van Mazzini betrekkelijk de onlangs daar ter stede voorgevallen onlusten. De befaamde volksmenner erkent dat die oproerige beweging het werk van zijnen aanhang was; maar hij ontkent dat plundering der stad of omverwerping der constitutionele regering van Piemont in zijn plan lag; zijn doel was, eenen oorlog voor Italie's onafhankelijkheid te doen uitbarsten en ook Piemont daarin te wikkelen; en hij had Genua als een punt van aanval gekozen, deels omdat onder de bevolking dier stad misnoegen tegen de hooge regering heerschte, maar vooral omdat aldaar in het arsenaal een groote voorraad wapentuig voorhanden was. Ten slotte verklaart Mazzini, dat hij zijn doel nog te eeniger tijd hoopt te zullen bereiken en dat hij eerder niet zal rusten.

Het blad, hetwelk deze verklaringen behelsde, is door de Sardinische overheden in beslag genomen.

— Berigten uit Napels van 30 Julij jl. melden dat het Napelsche gouvernement concessie verleend heeft voor het aanleggen eener onderzeesche telegraaph-linie van Sicilie naar Malta en van Sicilie naar Tunis.

FRANKRIJK.

In het midden dezer week zullen de drie Italianen, welke onlangs te Parijs gevat zijn als verdacht van eenen aanslag tegen het leven van

Keizer Napoleon te hebben gesmeed, voor het hof van assises van het departement van de Seine te regt gesteld worden. Omtrent de door twee van hen afgelegde bekentenis, waarop de beschuldiging vooral steunde, wordt thans nader gemeld dat zij verklaren zich te Londen voor eene zekere som gelds verbonden te hebben om den Keizer der Franschen om het leven te brengen, doch met bijvoeging dat zij nooit het voornemen gehad hadden om die verbindtenis uit te voeren. Dat de aanslag tot een begin van uitvoering gekomen is, schijnt niet genoegzaam gebleken te zijn, zoodat het openbaar ministerie bij de beschuldiging dat punt waarschijnlijk zal laten varen. Ook twijfelt men, of de bewijzen voor de medepligtigheid van Mazzini en Ledru Rollin door den regter overtuigend geacht zullen worden.

— Volgens officiele opgaven van jonge dagteekening is het Fransche eiland Bourbon niet alleen van den achteruitgang, die onmiddellijk volgde op de afschaffing der slavernij in het jaar 1848, hersteld, maar tot veel grooter welvaart gekomen dan het vroeger ooit genoten had. In de vijf gunstigste jaren vóór 1848 had de handel der kolonie niet meer dan eene gezamenlijke waarde van 33 millioen francs in een jaar bedragen; in het vijfjarig tijdvak van 1852 tot 1856 was het gemiddelde 47 millioen. De suikerteelt leverde 23 millioen kilogrammen op in 1851, en 56 millioen in 1855.

Men vreest echter, dat deze toenemende welvaart niet duurzaam zal zijn, daar zij vooral te danken is aan den arbeid van uit Indie aangevoerde veldarbeiders of koelies, die na het verstrijken van den termijn, waarvoor zij hunne dienst verhuurd hebben, veelal naar Indie terugkeeren, zoodat er eerlang waarschijnlijk gebrek aan arbeidende handen komen zou bij toenemende behoefte daaraan. De gewezen slaven bleven afkeerig van den veldarbeid; zij schuwden dien ook als eene vernederende herinnering aan hun vroeger lot, en gaven de voorkeur aan ledigheid en landlooperij of aan sommige ambachten en geringe neringen. Om hen te vervangen werden arbeiders uit Indie aangevoerd, en van deze zijn er thans ruim veertig duizend in de kolonie. Deze lieden doen goede diensten, en hun arbeid heeft onder medewerking van zeer gunstige omstandigheden den rijkdom der kolonie nagenoeg verdubbeld; maar hun zedelijk gedrag geeft stof tot vele klagten; zij kennen geene tucht noch orde, schijnen van zedelijk gevoel geheel verstoken te zijn, begaan vele en zware misdaden en worden alzoo gevaarlijk voor de algemeene veiligheid; de omstandigheid, dat zij slechts weinig vrouwen uit Indie medenemen, is voor hen eene aanleiding te meer tot buitensporigheden en gewelddadigheden. Elk vierendeel jaars worden er dan ook koelies voor het hof van assises der kolonie te regt gesteld wegens moord, brandstichting en andere misdaden van de zwaarste soort; en er worden gedurig doodvonnissen tegen hen uitgesproken; maar deze strengheid is niet voldoende om de openbare veiligheid te herstellen en te verzekeren.

Op het naburige eiland Mauritius, eene kolonie van Engeland, zijn thans 102,825 koelies in dienst, die met 31,440 vrouwen uit Britsch Indie overgekomen zijn; maar hun diensttijd loopt allengs ten einde en na het verstrijken daarvan willen zij meerendeels naar hun land terugkeeren.

SPANJE.

Brieven uit Madrid melden dat Maria Christina, de moeder van Koningin Isabella, in die hoofdstad verwacht wordt tegen den tijd van de bevalling harer dochter. Het zal alsdan ruim drie jaren geleden zijn, dat die vorstin door de revolutie in ballingschap gezonden werd. Waarschijnlijk zal zij zich vooreerst slechts korten tijd in Spanje ophouden.

ZWEDEN EN NOORWEGEN.

Er zijn aangaande den gezondheidstoestand van Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen laatstelijk velerlei geruchten in omloop geweest. Ter geruststelling van het publiek is den 30sten Julij te Stockholm het volgende door den lijfarts van Z. M. en eenen hoogleeraar onderteekende bulletin, hetwelk den 28sten uit Särö afgezonden was, openbaar gemaakt.

» Z. M. de Koning, die ten gevolge van ingespannen werkzaamheid en gebrek aan beweging in het begin der lente eene vermindering zijner krachten gevoelde, die met moeijelijkheid in het gaan, met ongeregelde spijsvertering en met verschijnselen van scorbuut gepaard ging, heeft gedurende de acht dagen, dat Z. M. het zeebad alhier heeft gebruikt, in zoo verre eene verbetering in zijnen gezondheidstoestand ondervonden, als bij vermeerdering der krachten de moeijelijkheid van het gaan afgenomen en de scorbuut wat de hoofdzaak betreft verdwenen is. Ook is de spijsvertering geregeld."

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 4den Augustus* 1857.

Zr. Ms. fregat met stoomvermogen *de Admiraal van Wassenaer*, onder bevel van den kapitein-ter-zee jhr. H. J. L. T. de Vaynes van Brakell, is den 4den dezer van de reede van Texel vertrokken naar de Middellandsche Zee, met aanvankelijke bestemming naar Lissabon.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft heden hare werkzaamheden hervat.

Onder de in deze zitting ingekomen stukken behooren onder anderen:

1°. de geloofsbrieven van de heeren van Swinderen en van Voorthuijsen, benoemd tot leden der Kamer respectievelijk door de provincien Friesland en Utrecht, de laatste ter vervanging van den heer Martens van Sevenhoven; de eerste die zijn ontslag had genomen ten gevolge van zijne benoeming tot burgemeester van Gaasterland, welke betrekking hij aangenomen had, waardoor, zijns inziens, alinea 4 van art. 94 der Grondwet op hem toepasselijk was.

Die geloofsbrieven staande de vergadering door eene Commissie, daartoe door den Voorzitter benoemd, onderzocht en in orde bevonden zijnde, hebben de bedoelde heeren onmiddellijk als leden zitting genomen.

2°. de navolgende wets-ontwerpen, als:

een tot vaststelling der raming wegens verstrekkingen door het Departement van Marine, dienst 1857;

een tot verhooging der begrooting wegens den arbeid der gevangenen over 1857;

een tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1856, (bijdrage aan het bijzonder fonds, ingesteld bij de wet van 10 Februarij 1844 (*Staatsblad* n°. 7):

een tot verhooging van hoofdstuk IX *B* der staatsbegrooting voor 1857 (entrepôt-inrigting te Rotterdam);

een tot regeling van het lager onderwijs;

een tot aanvulling der bepalingen ten aanzien van den vrijdom van den accijns op den turf en de steenkolen;

een tot inkoop van nationale schuld, waarvan de bestemming nader bij de wet is te regelen;

een tot vervanging van art. 7 der wet op de zeevisscherijen;

een tot splitsing der gemeente Bruinisse en tot toevoeging van den geheelen Anna-Jacoba-polder aan de gemeente St. Philipsland.

De leden hebben zich daarop na de hernieuwing der afdeelingen bezig gehouden met het benoemen van voorzitters en onder-voorzitters.

In de *Javasche Courant* van den 16den Mei jl., leest men het volgende:

» Wij zijn in de gelegenheid gesteld, uit het jaarlijksch verslag van den directeur van den artillerie-constructie-winkel te Soerabaja over 1856 de volgende bijzonderheden nopens deze inrigting mede te deelen. [Zie het uitreksel uit het verslag over 1855 in n°. 261 der *Staats-courant* van 1856.]

Smederij. In deze werkplaats heerschte in het afgeloopen jaar weder eene buitengewone bedrijvigheid, voornamelijk aan den aanmaak van beslagdeelen voor verschillende soorten van affuitage, die door de Javaansche smeden uitsluitend werden gesmeed en het bewijs opleverden, hoe zeer zij in dat ambacht onder de leiding hunner zaakkundige en onvermoeide opzieners weder goede vorderingen hebben gemaakt en in dat opzigt in geenen deele voor goede Europesche smeden behoeven onder te doen.

De beslagdeelen, hoe moeijelijk ook, zoo als, onder anderen, staarten oogbeslagen van wal- en veldaffuiten, haken enz., kwamen zoo naauwkeurig mogelijk aan de maat gesmeed voor den dag, zoodat er voor de bankwerkers en metaaldraaijers zeer weinig aan te bewerken overbleef.

Uitsluitend werd er gebruik gemaakt van Borneosche steenkolen en men kan met gerustheid zeggen, dat het vooroordeel, hetwelk vroeger algemeen tegen dit kostbare materiaal op den smidshaard bestond, thans geheel is verdwenen, zoo zelfs dat een Javaansche smid nu van den eersten dag zijner komst aan den winkel met smeedkolen werkt, die dezelve welligt vroeger nimmer zag gebruiken en er toen de werkplaats om zou verlaten hebben.

Een meer nuttig en voordeelig gebruik werd er wederom gemaakt van het werktuig tot het rondzetten van radbanden, en ook in het omleggen der radbanden verkregen de Javaansche smeden eene bijzondere vlugheid, ten gevolge der door hunne wakkere opzieners hiertoe uitgedachte verbeterde inrigtingen, zoodat als bewijs hiervoor mag worden aangehaald, dat een honderdtal raderen tot veld-materieel in minder dan 20 uren tijds kunnen beslagen worden.

In den loop van 1856 werden er 90 stuks affuiten afgeleverd, als:

3 wal-affuiten tot kanon van 21 pd. Lt.
56 id. » » » 12 » »
21 id. » » » 6 » »
10 berg-affuiten » » » 8 » » en houwitsers van $11^1/_2$ duim.

Verder mogen als de belangrijkste werkzaamheden genoemd worden 1 ijzeren poncelet waterrad voor den zwavelmolen der in aanbouw zijnde buskruid-fabriek te Ngawie; waartoe bovendien nog behoorden 341 stuks ijzer- en metaalwerken, zoomede verkool-cylinders, gazpijpen, eene ijzeren zuig- en perspomp, hekdeuren, koperen raffineerketels, kristalliseersalpeter-zetbekkens enz.

Voorts werd er nog eene aanzienlijke partij beslagdeelen aangemaakt voor veld-affuiten met hunne voorwagens, voor 21 rolwagentjes, draagbare smidsen, allerlei vaatwerk en eene menigte artillerie-materieel, als: laadgereedschap, kartetsen, vernagelpinnen, lontverbergers, schoppen en spaden, assen, asschijven met haken enz.

Timmermanswinkel. Ook deze werkplaats heeft weder in den loop van 1856 eene belangrijke hoeveelheid materieel voortgebragt en er werd almede een zeer merkbare vooruitgang in de wijze van werken en behandeling van het Europesche gereedschap door de Javaansche werklieden waargenomen.

De afgeleverde wal-affuiten, welke met regt in alle opzigten keurig bewerkt zijn, leveren het bewijs op, dat door de opzieners in dit ambacht niets onbeproefd werd gelaten om de Javaansche timmerlieden tot bekwame artillerie-werklieden op te leiden.

Aan constructiehout werd er in deze werkplaats gedurende 1856 verbruikt 197,401 kubiek el, waaruit als de voornaamste artikelen werden voortgebragt: 3 wal-affuiten tot kanon van 24 pond ligt, 56 dito van 12 pond, 21 dito van 6 pond en 10 berg-affuiten tot bronzen kanon van 8 pond, een houwitser van $11^1/_2$ duim, 340 stuks beddinghout, 125 buskruiddraagbakken, sas- en stortbakken, 600 kogelkistjes, 52 cirkelstukken tot wal-affuiten, 16 batterij-kisten, 60 lengtematten voor recruten en paarden, kisten, kasten, tafels, ramen met koperen randen enz.

Wagenmakerij en kuiperij. De grootste drukte bestond bij eerstgenoemd ambacht in den aanmaak van raderen tot ligt veldmaterieel, waarvoor verscheidene maanden slechts een Europesche wagenmaker beschikbaar was met eenige weinige Javanen, die echter in dit ambacht nog het minst bedreven zijn, ofschoon zij in het afgeloopen jaar groote vorderingen hebben gemaakt, zoodat men er thans 10 onder hen telt, die op den naam van artillerie-werkman aanspraak kunnen maken.

Het schijnt evenwel dat het wagenmakers-ambacht bij den Javaan het minste gezocht is, want doorgaans heeft men moeite om een genoegzaam aantal werklieden aan den gang te houden, niettegenstaande hun bekwame en vlijtige opziener onvermoeid werkzaam is om hen in hetzelve op te leiden.

Behalve 100 raderen tot ligt veld-materieel en 20 tot berg-affuiten, werden er als de voornaamste artikelen aangemaakt 286 wisschers en aanzetters tot vesting-geschut, rolwagentjes, kruiwagens, aardstampers, tromreepen, zadelbokken enz.

De bedrijvigheid in de kuiperij was in het afgeloopen jaar meer dan buitengewoon groot te noemen, dewijl het aantal werklieden in dit ambacht langzamerhand met 100 man werd vermeerderd, ten gevolge van de bestelling van al het benoodigde vaatwerk voor de kazerne- en hos-

pitaaldiensten zoo op Java als de buitenbezittingen, dat zich vroeger slechts tot die behoefte in de 3de militaire afdeeling uitstrekte. Voornamelijk veroorzaakte dit eene buitengewone bedrijvigheid in het slaan van duigen, die vroeger van de stapelplaats ontvangen werden, doch sedert ten dienste der artillerie de ronde stammen niet meer in de bosschen tot vierkante balken mogen behakt worden, nu uit dolken en uit de schaaldeelen derzelve aan den winkel worden geslagen.

Men is daarom ten gevolge der zoo buitengewoon groote behoefte aan verschillend vaatwerk verpligt om aanhoudend en met kracht met het slaan van duigen voort te gaan, ten einde een ruimen voorraad drooge duigen te verkrijgen.

Om hieraan behoorlijk te kunnen voldoen en tevens ter besparing van het kostbare hout, is men er toe overgegaan om het vaatwerk, waarvan de duigen niet beheeven gebogen te worden, zoo als badkuipers, draagbalies, nachttonnen, wateremmers enz., ook te vervaardigen van regtdradige duigen, uit planken gezaagd, waardoor eene groote hoeveelheid hout wordt bespaard, terwijl het vaatwerk niet minder deugdzaam is.

De duigen voor watervaten, ankervaatjes en de buskruidtonnen enz., mogen niet anders dan uit gekloofde duigen worden vervaardigd.

In het afgeloopen jaar werden ruim 2000 stuks vaatwerk ten behoeve der militaire administratie afgeleverd, als: 53 badkuipen, 186 watervaten met sluiting, 420 draagbalies, 366 nachttonnen, 631 wateremmers, 47 waterbalies, 5 padiebalies, 20 ankervaatjes, 234 zandbakjes, en behalve deze artikelen werden er nog aangemaakt, 53 kuipen voor de salpeter-bereiding, 215 geschaafde buskruidtonnen en 1100 bodemstukken, 48,670 duigen voor verschillend vaatwerk, waarvan er nog 21,570 stuks in voorraad bleven. In deze werkplaatsen alleen werden verwerkt 125,846 kub. el constructiehout en bovendien al de bruikbare afval.

Instrumentmakerij. In deze werkplaats, alwaar steeds hetzelfde bekwame Javaansche personeel werkzaam is, bleef alles op den ouden voet geregeld voortgaan.

Door den zaakkundigen en volijverigen onderopziener over de instrumentmakers, Rothe, werd in het afgeloopen jaar een werktuigje ontworpen en vervaardigd tot het aanmaken van stalen ruimnaalden voor geweren en pistolen, dat door deszelfs eenvoudigheid en doelmatigheid uitmunt. Men kan daarmede 2000 stuks per dag aanmaken, met behulp van drie werklieden, waarvan een den draad met het werktuigje knipt en de oogjes ombuigt, en de beide anderen op een ronddraaijend slijpsteentje er de punten aanslijpen.

Om dezelfde hoeveelheid in denzelfden tijd met de vrije hand te vervaardigen, heeft men minstens 8 geoefende werklieden noodig.

Nog werd door genoemden onderopziener zamengesteld een boorwerktuigje tot het opboren en verbussen van ijzeren kanons, zoowel op de gewone, als op de Sardinische wijze, dat zoo doelmatig is ingerigt, dat men daarmede in staat is om met 3 man, waaronder een bekwaam werkman, het zundgat van een kanon van 24 pd. in 45 uren op te boren en op de gewone wijze te verbussen, en met hetzelfde personeel, in 30 uren op de Sardinische wijze, wanneer de zundgatstoppen te voren gereed zijn gemaakt.

In het vijlenverkappen, welk ambacht in den loop van 1855 bij de instrumentmakerij is gevoegd, werden onder zijne leiding in 1856 weder goede vorderingen gemaakt en moet men zich verwonderen, hoe zeer ook de Javaansche werklieden in dit hun geheel vreemde ambacht, in een betrekkelijk korten tijd, zoo bedreven zijn geraakt, zoodat er in het afgeloopen jaar 4483 afgesleten vijlen van allerlei soort, van af de armvijl tot die van 20 duim lengte, tot zeer bruikbare vijlen zijn verkapt. Tot de voornaamste werkzaamheden in de instrumentmakerij behoorden het verbussen van 3 bronzen kanons van 3 pd. en het van rigtingsmiddelen voorzien van 3 andere, het aanmaken van 20 opzetten tot ijzeren kanon van 80 pd. en 18 dito van 60 pd., 5 opzetten tot ijzeren kanon van 12 pd. en 33 tot bronzen kanon van 6 pd. ligt, en houwitser van 12 dm., eene circulaire schaar tot het snijden van reepen plaatkoper voor slaghoedjes (ontworpen door den opziener over de werktuigelijke inrigtingen van Beveren), een boomwerktuig tot het opboren en verbussen der zundgaten van ijzeren kanons, 1 handventilator, stalen slaghommers, brandijzers, ijzeren omslagen tot boorijzers voor veld- en berg-artillerie, boorijzers, doorslagen voor buskruidzeven, zundgatpeilers tot buskruidproefmortier, vizierkorrels, stalen ruimnaalden, enz. enz.

Door de kogelpersen zijn in het verloopen jaar slechts opgeleverd 1,100,000 kogels, ten gevolge van langdurigen stilstand van het in herstelling zijnde kleine stoomwerktuig.

Metaal- en houtdraaijers-winkel. Even als in 1855 kan ook nu omtrent de doelmatige inrigting van deze werkplaats niet dan met den meesten lof gewagd worden.

Vele verbeteringen werden weder in het verloopen jaar aan de werktuigen aangebragt, voornamelijk wat de houtdraaibanken betreft, om derzelver snelheid te vermeerderen, waardoor veel meer werk kan worden afgeleverd.

De uitvindingen, verleden jaar daargesteld in het meer werktuigelijk vervaardigen van granaat- en kogelklossen en van buizen voor holle projectielen, voldoen bij uitnemendheid, bewezen goede diensten en wierpen belangrijke voordeelen af.

Behalve eene zeer groote hoeveelheid draaiwerk, ten behoeve der affuitage en ander materieel in het afgeloopen jaar vervaardigd, zoo als assen, ijzeren naden tot walaffuiten, houten naven met hunne bronzen naafbussen, stelschroeven met stelschroefmoeren, zoomede voor de ijzeren metaalwerken der buskruidfabriek te Ngawie, verdient nog vermeld te worden de aanmaak van 25,830 granaat- en kogelklossen van 80, 60, 24, 18 12, 6 en 3 pd. en 1700 buizen voor verschillende kalibers, wisschers en aanzettersklossen, 171 pikethamers, windproppen en messingenslagpijpjes voor de marine, 112 zuigerbekleedselen van getah pertja enz. enz.

De volijverige en zaakkundige opziener dezer werkplaats laat geene gelegenheid voorbijgaan, om, waar het mogelijk is, door toepassing van het aan hem toevertrouwde ambacht, voordeel aan te brengen; zoo werden thans de deksels en bodems van somige vaatwerken geheel gedraaid afgeleverd, die vroeger door de zaag en schaaf werden bewerkt en daardoor veel meer aan arbeidsloon kostten.

In deze werkplaats alleen werden circa 45 kub. ellen djattiehout verwerkt.

IJzerwerk. Ook in deze werkplaats werden de werkzaamheden met kracht voortgezet, verbeteringen, waar dit mogelijk was, daargesteld, zoodat de door deze werkplaats voortgebragte voorwerpen den toets van juistheid en zuiverheid van bewerking ten volle konden doorstaan.

Het arbeidende personeel, vooral het Javaansche, maakte in het afgeloopen jaar, onder de zaakkundige leiding hunner opzieners, belangrijke vorderingen, en kan deze werkplaats in allen deele aan hare bestemming gezegd worden te voldoen.

Jammer maar, zegt de verslaggever, dat er nog geen ruimer gebruik van het gegoten ijzer in het algemeen wordt gemaakt, vermits door deze inrigting nog veel meer aan verscheidenheid van voorwerpen kan worden voortgebragt, waardoor de prijs derzelve nog veel verminderd zou kunnen worden.

Men ging voort, met weder eene groote hoeveelheid afgekeurde ijzeren kanons te breken, waarvan het ijzer tot het gieten van verschillende voorwerpen met voordeel werd toegepast.

Gedurende het verloopen jaar werd er versmolten eene hoeveelheid van 565,376 pond ijzer, als:

181,563 pond n°. 1 nieuw en 383,813 pond n°. 2 oud, waarvan 514,503 pond afkomstig van mislukte voorwerpen en afgekeurde kanons, projectilen, giettappen enz., waartoe eene hoeveelheid van 153,100 pond coke ter omsmelting is benoodigd geweest.

Kopergieterij. Van deze werkplaats kan gezegd worden, dat zij op eene allezins voldoende wijze in de vele bestellingen van allerlei messingen en bronzen voorwerpen voorzag, en dat dezelve, over het algemeen genomen, zuiver en net bewerkt voor den dag kwamen, waarin door den volijverigen opziener dezer werkplaats geene moeite werd gespaard.

Van het afgekeurde bronzen geschut werd weder een ruim en voordeelig gebruik gemaakt, waardoor het verbruik van Japansch koper zich alleen bepaalde tot die voorwerpen, welke van messing vervaardigd verlangd werden.

De bronzen kanons van groot kaliber worden op de draaibank in moten gesneden en in den koupoloven omgesmolten en tot regelmatige blokjes gegoten, ten einde daardoor met meer gemak en minder verlies later in de kroezen te kunnen worden versmolten, en waardoor men in staat is om een meer gelijkslagtig brons voort te brengen.

Er werden gedurende 1856 verbruikt:

5351,1 pd. brons, 91 pd. Japansch koper, 345,12 koperrommel.

Door den langdurigen stilstand der kogelpersen werden er in het afgeloopen jaar slechts 91,106 stuks looden staven tot het persen van geweerkogels gegoten.

Zadelmakerswinkel. In deze werkplaats heerschte bijna voortdurend eene groote bedrijvigheid door de belangrijke herstellingen aan harnachement en al het benoodigde ledergoed voor de verschillende wapens, hetwelk zich door naauwkeurigheid en netheid van bewerking onderscheidde.

In het verloopen jaar werden er in deze werkplaats 2613 vellen leder van allerlei soort bereid.

Verwerij. Ten aanzien van deze werkplaats valt niets anders mede te deelen, dan dat de werkzaamheden, die zich hoofdzakelijk tot het aanstrijken met lijnolie der houten deelen en het zwart verwen of menien der ijzeren beslagdeelen van affuiten bepaalden, in het verloopen jaar door de meerdere productie aan vaatwerk voor de militaire administratie ook in belangrijkheid zijn toegenomen, en dat dezelve steeds naar den eisch werden uitgevoerd."

Volgens eene van Zr. Ms. consul te DANZIG ontvangen opgave, zijn aldaar gedurende de eerste zes maanden van dit jaar *aangekomen:*

41 Nederlandsche schepen (waarvan 21 in ballast) regtstreeks uit Nederland, als: 11 van Amsterdam, 4 van Delfzijl, 7 van Harlingen, 3 van Schiedam, 8 van Rotterdam, 4 van Dordrecht, 3 van Groningen, 1 van Zwolle;

58 Nederlandsche schepen (waarvan 28 in ballast) van vreemde havens, als: 1 van Rostock, 2 van Kiel, 7 van Newcastle, 9 van Londen, 3 van Hamburg, 1 van Guernsey, 3 van Grangemouth, 4 van Sunderland, 1 van Emden, 7 van Kopenhagen, 2 van Bergen, 1 van Malmoe, 1 van Wadbek, 1 van Praestoe, 1 van Sleeswijk, 3 van Flensburg, 1 van Elbing, 2 van Middlesborough, 1 van Rouen, 1 van Cöppeln, 1 van Nyköping, 1 van Bremen, 2 van Lubeck, 1 van Elseneur, 1 van Bremerhaven;

5 vreemde schepen (waarvan 2 in ballast) uit Nederlandsche havens, als: 4 van Amsterdam, 1 van Purmerend.

Van daar zijn *vertrokken:*

72 Nederlandsche schepen (met lading) regtstreeks naar Nederland, als: 26 naar Amsterdam, 10 naar Groningen, 12 naar Harlingen, 3 naar Dordrecht, 7 naar Zwolle, 2 naar Delfzijl, 1 naar Wormerveer, 3 naar Rotterdam, 1 naar Edam, 1 naar Veendam, 3 naar Kogerpolder, 2 naar Schiedam, 1 naar Termunterzijl;

28 Nederlandsche schepen (met lading) naar vreemde havens, als: 1 naar de Weser, 1 naar Bordeaux, 3 naar St. Petersburg, 1 naar Engeland, 1 naar St. Vaast, 1 naar Ipswich, 1 naar Londen, 1 naar Bayonne, 6 naar Bremen, 1 naar Kopenhagen, 1 naar Elseneur, 1 naar Grimsby, 2 naar Oldenburg, 2 naar Christiania, 1 naar Hartlepool, 1 naar Flensburg, 2 naar Perth, 1 naar Duinkerken;

22 vreemde schepen (met lading) naar Nederland, als: 2 naar Holland, 3 naar Schiedam, 4 naar Rotterdam, 10 naar Amsterdam, 1 naar Delfzijl, 2 naar Kogerpolder.

In het geheel werden te Danzig *ingeklaard* 765 en *uitgeklaard* 782 schepen.

Naar Nederland was uitgevoerd;

938	last tarwe;
3182	» rogge;
117	» garst:
257	» erwten:
267	» lijnzaad.

De voorraad van granen bedroeg op 1 Julij jl. van:

tarwe	5290	last;
rogge.	4067	»
garst.	497	»
haver	229	»
erwten	454	»
lijnzaad.	43	»

Omtrent de veldvruchten in de omstreken van Danzig wordt gemeld, dat derzelver wasdom in het voorjaar zeer belemmerd was geworden door het drooge weder en den oostenwind. In vele streken zelfs was het zomerzaad niet opgekomen, en waar dit het geval was had men getracht de schade eenigzins te herstellen door het inpoten van aardappelen, welke goed gelukt waren. De granen stonden over het algemeen ongunstig; de rogge had gedeeltelijk uitgebloeid en scheen op vele plaatsen niet de uitgezaaide hoeveelheid te zullen opleveren. Garst en haver waren naauwlijks een voet hoog uit den grond en veelal geel geworden; in de tarwe zag men sporen van roest en de erwten hadden veel geleden. Men rekende dan ook slechts op een zeer middelmatigen oogst.

Uit eene mededeeling van Zr. Ms. consul-generaal te LIVORNO blijkt, dat aldaar gedurende de eerste helft van dit jaar zijn *aangekomen*:

14 Nederlandsche schepen met lading uit Nederlandsche havens, als: uit Amsterdam 13 en uit Rotterdam 1;

20 Nederlandsche schepen (waarvan 7 in ballast) uit vreemde havens, als: 1 uit Londen, 3 uit Napels, 2 uit Galacz, 1 uit Bergen, 2 uit Newcastle, 3 uit Liverpool, 1 uit Ibraïlow, 1 uit Antwerpen, 1 uit Konstantinopel, 1 uit Port Mahon, 3 uit Genua, 1 uit Hamburg.

Van daar zijn *vertrokken*:

9 Nederlandsche schepen (met lading) naar Nederlandsche havens, als: naar Amsterdam 8, naar Batavia 1;

29 Nederlandsche schepen (waarvan 3 in ballast) naar vreemde havens, als: 1 naar Cadix, 3 naar Hamburg, 6 naar Antwerpen, 1 naar Kopenhagen en St. Petersburg, 2 naar St. Petersburg, 2 naar New York, 1 naar Kronstadt, 1 naar Messina, 1 naar Smyrna, 1 naar Oporto, 1 naar Hull, 3 naar Liverpool, 1 naar Marseille, 2 naar Londen, 1 naar Falmouth, 1 naar Genua; — en 1 op avontuur.

Met dit nommer der *Staats-courant* wordt verzonden vel 318 der *Bijlagen* van het BIJBLAD II, inhoudende het vervolg der Nota van Beantwoording van het in de Tweede Kamer uitgebragt verslag betrekkelijk de Algemeene Rekening van de Staatsinkomsten en uitgaven over 1853.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** Op aanstaanden Donderdag den 6den Augustus 1857 zal de gewone Audientie van den Minister van Finantien geen plaats hebben.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De gewone Audientie van den Minister van Marine zal op Vrijdag aanstaande, den 7den dezer, geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 4den Augustus 1857.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Noordbrabant*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 21sten Augustus 1857, des voormiddags ten 10½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 6de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed

het gedeeltelijk beplanten met Eiken en Iepen Heesters van den Rijksweg van Eindhoven naar de Limburgsche grenzen, in de rigting op Weert, over eene lengte van ongeveer 6450 el, in de Provincie Noordbrabant.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den vierden en derden dag vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur in het 6de district en den Ingenieur R. C. B. Ridder van Rappard, te 's Hertogenbosch, mitsgaders bij den Opzigter W. de Werd te Stratum.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. VAN RAPPARD.

Provincie *Zuidholland*.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 17den Augustus 1857, des voormiddags ten 11½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage, worden Aanbesteed

het doen van eenige Herstellingen en Voorzieningen aan het Oosterhoofd van de Marine- of Oude Zeehaven te Hellevoetsluis; met de levering van de daartoe noodige bouwstoffen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving, volgens art. 8 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland, te 's Gravenhage, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Dingsdag vóór de Besteding, des morgens om tien ure, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat A. Greve, te 's Gravenhage, en den Ingenieur P. Caland, te Brielle.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. VAN RAPPARD.

Provincie *Zeeland*.

AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 22sten Augustus 1857, des voormiddags ten 11 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den heer Commissaris des Konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 11de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Middelburg, worden Aanbesteed

het uitvoeren van de Buitengewone Werken tot bezetting der onderzeesche en boven laagwater gelegene oevers, alsmede tot Verbetering der Zeedijks-profillen, met de daarmede verbonden Vernieuwing van Rijsbeslagen aan de meest aangevallen en blootgestelde waterkeeringen van eenige der Calamiteuse Polders in Zeeland, en zulks in zes perceelen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zeeland, te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vijf dagen te voren, met uitzondering van den dag vóór de Besteding, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat te Middelburg en bij de Ingenieurs te Goes, Zierikzee en Breskens.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. VAN RAPPARD.

Hertogdom *Limburg*.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 17den Augustus 1857, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 7de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Maastricht, worden Aanbesteed

de vereischte Vernieuwingen en Herstellingen aan de bestaande Lands-rijs- en aardewerken enz. langs de rivier de Maas in het Hertogdom Limburg, met het onderhoud daarvan tot 1°. Julij 1858, benevens de voorziening van een gedeelte van den regter oever boven Heugem, gemeente Gronsveld, en van den linker oever onder de gemeente Roermond, boven de uitmonding der Oude Maas; en zulks in twee perceelen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het Hertogdom Limburg, te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco werden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat en den Ingenieur van Opstall, te Maastricht en bij den Adspirant-ingenieur Brevet, te Roermond.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De Minister van Marine brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat, gedurende de maanden *Julij*, *Augustus* en *September*, en *niet langer*, ten kantore van de betaalmeesters in de Arrondissementen, de voldoening zal geschieden der Gagementen, ten laste van den Staat, over het *2de quartaal dezes jaars*; met dien verstande, dat hier alléén bedoeld worden de *tijdelijke pensioenen*, die door de zorg van het Departement van Marine worden voldaan.

Zullende gezegde betaling aanvangen met den 7den dezer, en voorts dagelijks, over gemeld tijdvak, Zon- en Feestdagen uitgezonderd.

's Gravenhage, den 6den Julij 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden:

1°. dat dwars van de plantage *Susannadaal* eene ondiepte in het vaarwater der rivier *de Suriname* bestaat, veroorzaakt door eenen aldaar aanwezig bevonden hoop steenen, ongeveer 50 ellen regt west van de landingsplaats, hebbende met laag water (doode getijen) 5 voet water, terwijl tusschen die ondiepte en den wal 3 vademen staan. Dien ten gevolge is door den Gouverneur der Kolonie goedgevonden daar ter plaatse een op een paal bevestigd bord met een waarschuwend opschrift te doen stellen. Voor het droogste gedeelte zijn de merken: drie palmboomen bezuiden het woonhuis in één, en de schoorsteen met de oostzijde even binnen een der daken van het kookhuis;

2°. dat de Uiterton voor de monding der rivier *Suriname* is verwisseld met eene groote eivormige ton, gemerkt met de letters *S. U. R. I. N.*

's Gravenhage, den 8sten Julij 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de *Oostelijkste pyramidale ijzeren ton* van *den Banjaard* van haar ankertuig is weggeslagen, hetgeen aan verzanding van den ketting wordt toegeschreven, doch dat gezegd baken voorwerp gevischt en geborgen is, en dat bevelen gegeven zijn, om het, bij eerste gunstige gelegenheid, weder te doen plaatsen.

's Gravenhage, den 28sten Julij 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BEKENDMAKING.

De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland,

In aanmerking nemende dat het tot verbetering der bevaarbaarheid van den Hollandschen IJssel, noodig is een jaag- en voetpad langs de oevers dier rivier aan te leggen;

Gezien de missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken van den 25sten Mei jl., n°. 174, 3de afd.,

Brengt ter kennisse van de eigenaars van de perceelen grond in de gemeenten Stein en Haastrecht, grenzende aan de oevers van de rivier de IJssel, kadastraal bekend onder de sectien en nommers in de hierbijgevoegde staten, welke krachtens het decreet van 22 Januarij 1808, aan de erfdienstbaarheid van jaag- of voetpad onderworpen zijn, dat zij verpligt zijn die perceelen, voor zoo verre zij aan den regter oever der rivier gelegen zijn, voor het jaagpad, ter breedte van 9.74 Nederlandsche ellen, en die liggende aan den linker oever voor het voetpad, ter breedte van 3.24 Nederlandsche ellen, behoorlijk te zuiveren van alle voorwerpen die hinderlijk zijn aan de uitoefening van het daarop gevestigd regt, zullende thans echter voorloopig volstaan kunnen worden, die opruiming te bewerkstelligen over de breedte die door den Hoofdingenieur van den Waterstaat met de directie der werken tot verbetering van den Hollandschen IJssel belast, zal worden aangewezen en uitgebakend; wordende voormelde eigenaren alzoo gelast, binnen drie weken na dagteekening dezer bekendmaking, aan hunne verpligting te voldoen.

Bijvoegsel tot de *Nederlandsche Staats-courant* van Woensdag 5 Augustus 1857, n°. 183.

En zal deze, door insertie in de *Staats-courant* en in het *Dagblad van Zuidholland en 's Gravenhage*, mitsgaders door afkondiging en aanplakking in de gemeenten Stein en Haastrecht, ter kennis van de belanghebbende eigenaren worden gebragt.

's Gravenhage, den 29sten Julij 1857.

De Staatsraad, *Commissaris des Konings voornoemd*,
VAN DER HEIM.

GEMEENTE *STEIN*.

STAAT der oeverperceelen, waarop, krachtens het Keizerlijk decreet van 22 Januarij 1808, het servituut van jaagpad, ter breedte van 9.74 Nederlandsche el, toepasselijk is; onverminderd het regt van eigendom van den Staat der Nederlanden op die gronden, welke door de gewone vloeden beloopen worden.

KADASTRAAL BEKEND ALS:	Sectie.	Nommer.	STAANDE TEN NAME VAN
Dijk als boomgaard.	A.	1380	Groot waterschap van Woerden.
idem.	»	1379	L. Merkus, te Stein.
Dijk.	»	1376	T. de Ridder, te Stein.
Boschhakhout.	»	1374	Fl. Streng, te Stein.
Hooiland.	»	1371	Idem.
Boschhakhout.	»	1369	Idem.
Hooiland.	»	1368	Idem.
Rietland.	»	1367	Idem.
Boschhakhout.	»	1366	Idem.
Kade als boomgaard.	»	1362	Idem.
Boschhakhout.	»	1361	Idem.
Rietland.	»	1358	Kl. Stolwijk, te Stein.
Kade als boomgaard.	»	1357	Idem.
Idem als weiland.	»	1352	M^{r}. A. Huijgens v. d. Graaf, te 's Hage.
Boschhakhout.	»	1351	Idem.
idem.	»	1348	Idem.
Rietland.	»	1347	Idem.
idem.	»	1346	Idem.
idem.	»	1388	H. C. Begeer en kinderen, instituteur te Gouda.
Boschhakhout.	»	1336	Idem.
Weiland.	»	1335	Idem.
Boschhakhout.	»	1334	Jb. Dogterom (de wed) en kind, te Stolwijk.
Kade als weiland.	»	1333	Idem.
Rietland.	»	1326	Idem.
Boschhakhout.	»	1327	Idem.
idem.	»	1324	C^{s}. v. d. Vlist, te Stein.
Rietland.	»	1321	Idem.
Kade als boomgaard.	»	1320	Idem.
Boschhakhout.	»	1311	D. van Vliet, te Stein.
Weiland.	»	1312	Idem.
Rietland.	»	1308	H. B. Zijll v. d. Ham, te Vleuten.
idem.	»	1301	J. & G. Prince, te Gouda.
Weiland.	»	1298	A. van Baren en Zoon, te Stein.
Rietland.	»	1299	Idem.
Weiland.	»	1291	Idem.
Water als rietland.	»	1290	Idem.
Boschhakhout.	»	1289	Idem.
Hooiland.	»	1286	M. L. Hoogendijk, te Krimpen a/d IJssel.
idem.	»	1285	Idem.
Boschhakhout.	»	1284	Idem.
Hooiland.	»	1271	H. B. Zijll v. d. Ham, te Vleuten,
Boschhakhout.	»	1272	Idem.
Hooiland.	»	1269	Idem.
Boschhakhout.	»	1268	Idem.
Kade als boschhakhout.	»	1266 *bis*	C. Verhoek, te Stein.
Boomgaard.	»	1266	Idem.
Dijk.	»	1265	Idem.
idem.	»	1262	De armen van Stein.
idem.	»	1260	Jac^{s}. Verheul, huisvrouw van J. de Wit, te Stein.
Water als rietland.	»	1259	Ingelanden van Stein.
Boschhakhout.	»	1256	C. Verhoek, te Stein.
Rietland.	»	1255	Idem.
idem.	»	1252	Jac^{s}. Verheul, huisvrouw van J. de Wit, te Stein.
Kade als boomgaard.	»	1251	Idem.
Rietland.	»	1244	Arie Boeren, te Stein.
Kade als boomgaard.	»	1245	Idem.
Rietland.	»	1241	Idem.
Weiland.	»	1240	Idem.
Rietland.	»	1234	Idem.
Kade als boomgaard.	»	1235	Idem.
Rietland.	»	1231	H. B. Zijll v. d. Ham, te Vleuten,
Kade als weiland.	»	1230	Idem.
Bouwland.	»	1224	Idem.
Kade als boomgaard.	»	1225	Idem.
Rietland.	»	1221	A. Boeren, te Stein.
Kade als boomgaard.	»	1220	Idem.
Rietland.	»	1216	Jac. Leeuwenhoek, te Stein.
idem.	»	1212	Idem.
Boschhakhout.	»	1215	Idem.
idem.	»	1213	Idem.

GEMEENTE *HAASTRECHT*.

STAAT der oeverperceelen, waarop krachtens het Keizerlijk decreet van den 22sten Januarij 1808, het servituut van voetpad ter breedte van 3.24 Nederlandsche el toepasselijk is; onverminderd het regt van eigendom van den Staat der Nederlanden op die gronden, welke door de gewone vloeden beloopen worden.

KADASTRAAL BEKEND ALS:	Sectie.	NOMMER.	STAANDE TEN NAME VAN:
Rietland.	B	1323	J. Kneppelhout, te Leyden.
Idem.	»	1320.	Johs. ten Brummeler, te Haastrecht.
Idem.	»	1311	Johs. van Vliet, te Haastrecht.
Hooiland.	»	1309	Idem.
Rietland.	»	1308	Idem.
Boschhakhout.	»	1297	Johs. de Lange c. s., te Haastrecht.
Idem.	»	1295	Idem.
Rietland.	»	1294	Idem.
Boschhakhout.	»	1291	Adr. Dupper, te Haastrecht.
Idem.	»	1278	H. B. Zijll v. d. Ham, te Ouden-Rhijn.
Idem.	»	1276	Johs. de Lange c. s., te Haastrecht.
Idem.	»	1274	Idem.
Idem.	»	1272	Idem.
Idem.	»	1264	Idem.
Rietland.	»	1262	H. B. Zijll v. d. Ham, te Ouden-Rhijn.
Idem.	»	1254	't Ambacht van Benschop.
Idem.	»	1199	Idem.
Boschhakhout.	»	1200	P. Streng, te Alphen.
Idem.	»	1201	Idem.
Idem.	»	1208	Idem.
Idem.	»	1209	wed. B. Smit en kinderen, te Haastrecht.
Rietland.	»	1210	Idem.
Boschhakhout.	»	1215	Idem.
Idem.	»	1216	H. de Vos, te Haastrecht.
Boomgaard.	»	1217	Idem.
Idem.	»	1224	Idem.
Idem.	»	1227	L. Blanken, te Haastrecht.
Rietland.	»	1228	Idem.
Boschhakhout.	»	1229	Idem.
Idem.	»	1230	C. Schnell, te Utrecht.
Idem.	»	1231	Idem.
Idem.	»	1233	Idem.
Idem.	»	1234	Idem.
Idem.	»	1236	L. Bik, te Haastrecht.
Hooiland.	»	1237	Idem.
Rietland.	»	1238	Idem.
Idem.	»	1239	Idem.
Boomgaard.	»	1241	Halling en vrouw, te Krimpen a/d IJssel.
Dijk.	»	1242	't Ambacht van Polsbroek.
Idem.	»	1243	Idem.
Boomgaard.	»	722 *bis*	M^{s}. van Eijk, te Haastrecht (wed. Boeve)
Boschhakhout.	»	721 *bis*	Idem.
Boomgaard.	»	680	M^{s}. van der Vlist, te Haastrecht.
Boschhakhout.	»	682	Idem.
Idem.	»	682 *bis*	H. B. Zijll van der Ham, te Ouden-Rhijn
Idem.	»	683	Idem.
Idem.	»	683 *bis*	R.-k armen van Haastrecht.
Idem.	»	686 *bis*	P. M. Hondorff Block (wed. Bisdom van Vliet), te Haastrecht.
Idem.	»	718	Kl. v. d. Sprong, te Haastrecht.
Idem.	»	717	P. M. Hondorff Block (wed. Bisdom van Vliet) te Haastrecht.
Idem.	»	716 *bis*	Idem.
Idem.	»	715	Idem.

*** De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat wegens te doene herstellingen aan eene der Sluisdeuren, de Vaart door de Mallegatsluis te Gouda zal worden afgesloten van Zaturdag den 15den Augustus aanstaande, des namiddags ten 5 ure tot en met Dingsdag den 18den dier maand, gedurende welken tijd ook de passage met rijtuigen over de brug van die Sluis zal zijn gestremd en de gemeenschap zal kunnen worden onderhouden langs den Turfcingel.

's Gravenhage, den 27sten Julij 1857.

De Staatsraad, *Commissaris des Konings voornoemd*,
VAN DER HEIM.

*** De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland,

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, wegens de te doene vernieuwingen aan de Vlotbrug over het Zederikkanaal aan den Bierenmolen, de overtogt over die brug zal worden afgesloten van en met Maandag den 24sten Augustus aanstaande tot en met Zaturdag den 29sten daaraanvolgende, en dat gedurende dien tijd, de gemeenschap zal kunnen worden onderhouden langs het Zederikkanaal en over de Vlotbruggen in de Bloemendaalsche en Hooglandsche wegen, onder Vianen.

's Gravenhage, den 3den Augustus 1857.

De Staatsraad, *Commissaris des Konings voornoemd*,
VAN DER HEIM.

*** De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland,

Brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat uit hoofde van het verbeteren van de Arkelpoort te Gorinchem, deze poort gedu-

rende de werkzaamheden gesloten zal blijven; zoodra een bord zal geplaatst zijn aan de Brug over het Kanaal van Steenenhoek nabij die Poort, waarop die sluiting zal zijn aangekondigd; zullende men alsdan, van Vianen komende, den Grindweg naar de Kazernepoort moeten nemen, om de Stad binnen te komen.

's Gravenhage, den 4den Augustus 1857.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
VAN DER HEIM.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Tweede* trekking der *Tweede* Klasse van de 233ste *Staats-Loterij*, op Dingsdag den 4den Augustus 1857, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 8525 een prijs van 1500 gulden.
» 18201 » » » 2000 »
» 7277 » » » 20,000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

MARINE.

Op Vrijdag den 7den Augustus 1857, des voormiddags ten 11 ure, zal, onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Minister van Marine, aan 's Rijks Werf te Amsterdam in het openbaar worden Aanbesteed:

het vervaardigen van eene IJzeren Overdekkingskap en het stellen derzelve op Zr. Ms. Fregat *Prinses Sophia*, zonder bijlevering van materialen.

Het bestek en de teekening liggen dagelijks, van 's morgens 9 tot 's namiddags 3 ure, ter inzage ten burele van den Hoofdingenieur aan voormelde Werf, en zal de aanwijzing van het werk geschieden op Woensdag den 5den en Donderdag den 6den Augustus aanstaande.

De Inschrijvingsbiljetten, op zegel, behelzende opgaaf van den naam en de woonplaats van den aannemer en zijne borgen en de aannemingssom in schrijfletters, zullen, behoorlijk gesloten, vóór of uiterlijk op den dag der aanbesteding, des voormiddags ten 11 ure, franco bezorgd moeten worden ter Secretarie van de Directie der Marine te Amsterdam.

Amsterdam, den 30sten Julij 1857.

De Directeur der Marine,
BOLKEN.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

PRIJSVRAAG.

Bouwen van een Raadhuis.

In de gemeente Gorinchem wordt eene prijsvraag uitgeschreven voor een plan tot amotie van het oude en het bouwen van een nieuw Raadhuis, met eene zeer naauwkeurige begrooting van kosten.

Voor het best gekeurde Plan wordt een prijs van f 500 uitgeloofd.

De Voorwaarden zijn, op franco aanvrage en tegen betaling van f 1, te bekomen ter Gemeente-secretarie en bij den Gemeente-boekdrukker H. Horneer.

Gorinchem, den 18den Julij 1857.

De Secretaris, BOEL. *De Burgemeester,* J. W. v. HOORN VAN BURGH.

AANBESTEDING.

Het Gemeentebestuur van Oudenbosch zal, op Maandag den 17den Augustus 1857, des voormiddags om elf ure, ten Gemeentehuize, openbaar Aanbesteden:

het Bouwen eener School en Onderwijzerswoning voor die Gemeente, met levering van de benoodigde Bouwstoffen.

Het Bestek, de Voorwaarden en Teekening liggen ter lezing op de Secretarie te Oudenbosch.

Aanwijzing in loco zal plaats hebben op Donderdag en Vrijdag den 13den en 14den Augustus bevorens.

Oudenbosch, den 1sten Augustus 1857.

Het Gemeentebestuur voornoemd,
VAN DEN DRIES.
De Secretaris,
J. MIDDELAER.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

⁂ In den jare 1857 den 1sten Augustus, ten verzoeke van Meester *Leonard Wolterbeek*, practiserend Advocaat, wonende te Amsterdam op de Leydsche straat, in qualiteit van Curator in de onbeheerde Nalatenschap van *Jan Hendrik Wiegerman*, daartoe benoemd bij behoorlijk geregistreerde dispositie der Arrondissements-regtbank te Amsterdam, in dato 22 Junij 1855, mitsgaders uit kracht van een bevel door die Regtbank in dato een en dertig December 1800 vijf en vijftig verleend op het daartoe door den Requirant ingediende request, zijnde de expeditie behoorlijk geregistreerd; mitsgaders uit krachte van een vonnis door dezelfde Regtbank tusschen de Requirant als Eischer en de Gerequireerden als Gedaagden gewezen, den drie en twintigsten Junij 1800 zeven en vijftig in het openbaar uitgesproken, zijnde de expeditie hiervan mede behoorlijk geregistreerd; kiezende de Requirant ten deze domicilie te Amsterdam ten Kantore van den Procureur *M. W. Luber* Junior, op de Keizersgracht bij de Leydsche straat, J J, n°. 364,

Heb ik *Johan Hendrik Stroethoff*, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, wonende en aldaar Kantoor houdende op de Heerengracht, M M, 62, hebbende over dit dienstjaar nog geen patent bekomen,

ten *tweeden male* Gedagvaard:

alle zoo bekende als onbekende en afwezige belang hebbende bij voormelde door den Requirant geadministreerde Nalatenschap van wijlen *Jan Hendrik Wiegerman*, met name de wettige Erfgenamen in de regte nederdalende linie van *Maria Sophia Christina Kuperman*, laatst weduwe van wijlen den Heer *Hubner*, woonachtig te Hunsbergen of Haunsbergen bij Minden, zijnde eene halve Zuster des Testateurs, en van *Maria Elisabeth Hollerman*, zijnde insgelijks eene halve Zuster des Testateurs, woonachtig geweest te Soest in Westphalen, gehuwd geweest zijnde met de Heeren *Johan Frederik Preus* en *Klein* (of zoo als anders hunne voornamen mogen geweest zijn), welke beide genoemde halve Zusters des Testateurs bij testament, de dato twee en twintig November zeventien honderd negen en negentig ten overstaan van den Notaris *Huibert Ketelaar* en getuigen te Batavia gepasseerd, te zamen, elk voor de geregte helft, zijn ingesteld tot eenige algeheele en universele Erfgenamen, onder de lasten en verpligtingen nogtans als bij dat testament nader zijn omschreven; mijn Exploit doende aan het Parquet van den Edel Achtbaren Heer Officier van Justitie bij de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, die het origineel dezes met *gezien* heeft geteekend,

Om vóór Dingsdag den negenden Februarij 1800 acht en vijftig eenen Procureur voor zich te stellen en dezen voorts op dien dag, des voormiddags ten elf ure, te doen verschijnen ter teregtzitting van de Eerste Kamer der Arrondissements-regtbank te Amsterdam, zitting houdende op het Paleis van Justitie op de Prinsengracht bij de Leydsche gracht aldaar; — ten einde:

aangezien de Requirant verlangt om van de door hem gehoudene administratie in den Boedel van *J. H. Wiegerman*, in den vorm bij de wet voorgeschreven, te doen Rekening en Verantwoording, en die rekening met de daarbij behoorende bescheiden ter Griffie dezer Regtbank heeft nedergelegd;

aangezien op de eerste behoorlijk geregistreerde openbare Dagvaarding, krachtens het in den hoofde dezer vermeld bevel der Regtbank, door den Deurwaarder *W. Leepel*, den eersten October 1800 zes en vijftig, gedaan, ten dienenden dage eenige belanghebbenden zijn verschenen, en de Regtbank bij haar gemeld Vonnis tegen de niet verschenen Gedaagden heeft verleend verstek, en de zaak ten opzigte van de verschenen Gedaagden heeft aangehouden tot den dag waarop de zaak op nieuw zal dienen, met bevel tot het doen van eene tweede Oproeping en Dagvaarding, op den voet en de wijze als is bepaald bij hare behoorlijk geregistreerde beschikking van den een en dertigsten December 1800 vijf en vijftig.

Mitsdien bij Vonnis dezer Regtbank zal worden benoemd een Regter-Commissaris, ten wiens overstaan de Requirant de rekening zal kunnen doen, met veroordeeling der Gedaagden, om, nadat de rekening alzoo zal zijn gedaan, met den Eischer op de wijze bij de wet bepaald voort te procederen, ten einde te geraken tot de bepaling van het saldo dier rekening, mitsgaders van al hetgeen de Eischer verder van die Nalatenschap onder zich heeft, om door hem te worden uitgekeerd aan die belanghebbenden, die zullen bevonden worden daartoe geregtigd te zijn; alles met bepaling dat de kosten door den Eischer zullen kunnen gekort worden op het batig saldo des boedels, doch met veroordeeling der Gedaagden, welke deze vordering zullen tegenspreken, in de kosten van het geding.

En heb ik Deurwaarder den Gedaagden aangezegd, dat de Procureur *M. W. Luber* Jr. als zoodanig voor den Eischer zal blijven occuperen, en voorts een afschrift van dit Exploit aangeplakt aan het Paleis van Justitie te Amsterdam; terwijl een gelijk afschrift twee malen zal worden geplaatst in de *Nederlandsche Staats-courant*.

Salaris . . .	f 1.50	De kosten zijn f 9.05 5, buiten de advertentie-
Schrijfloon . .	3.20	kosten. *J. H. Stroethoff*, Deurwaarder.
Vac. off. enz. .	0.90	Gezien en het afschrift overgenomen door
Zegels en rep. .	2.35	ons Officier van Justitie bij de Arrondissements-
Registratie . .	1.10 5	regtbank te Amsterdam, dato ut supra. (Get.)
		Johan C. Bijleveld, Subst.
	f 9.05 5	

VENNOOTSCHAP.

Bij Acte, opgemaakt onder de hand den 8sten Julij 1857, geregistreerd, en ingeschreven ter griffie van het Kantongeregt te Oude-Berkoop, is tusschen *Sjoerd ten Cate* Bz., Koopman en Grutter, *Hermanus van Steenwijk*, Koopman, beiden wonende te Sneek, en *Jan Gosses Gorter*, Koopman te Noordwolde, opgerigt eene Vennootschap, zich bepalende tot het drijven van handel in Kruideniers- en Grutterswaren enz., en het drijven eener Grutterij, gevestigd te Noordwolde (West-Stellingwerf), onder de Firma *Jan Gosses Gorter & Comp.*, en waarbij aan laatstgenoemden Vennoot is opgedragen bepaaldelijk het inkoopen van Boekweit, terwijl beide eerstgenoemde Vennooten alleen bevoegd zijn ten name der Vennootschap te handelen, gelden uit te geven en te ontvangen, en wijders is bepaald dat, om de Vennootschap aan derden en derden aan de Vennootschap te verbinden, noodig is de handteekening van al de Vennooten, terwijl de Handelsgoederen, Gereedschappen, Winkelgoederen enz. eigendom blijven van de beide eerstgenoemde Vennooten. Deze Vennootschap is aangegaan van af de dagteekening der acte, om te eindigen den eersten Mei 1861.

S. TEN CATE *Bz.*
H. VAN STEENWIJK.
J. G. GORTER.

BEURSPRIJZEN VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, DINGSDAG 4 AUGUSTUS 1857.

	pCt.			
NEDERL. W. Sch.	2 1/2	63 3/8	63 7/16	63 7/16
Dito dito	3	76 1/8	—	—
Dito dito	4	96 1/4	96 1/2	96 3/8
Syndicaat . . .	3 1/2	—	—	—
Handel-maatsch.	4 1/2	154 3/4	155 1/4	155 1/4
BELGIE. Bij *Rothschild*	2 1/2	—	—	—
RUSL. Bij *Hope en C°.* 1798 en 1816	5	105 1/8	—	—
Dito 1828-1829.	5	103 1/8	—	—
Dito 1840. . . .	4	88	88 1/8	—
Stieglitz	4	87 1/8	88	—
Dito 1854. . . .	5	100 3/8	101 7/8	100 3/8
Dito 1855. . . .	5	101 1/2	101 1/4	—
Engelsche	4 1/2	97 1/8	—	—

	pCt.			
SPANJE. Nieuwe 3% thans . .	1 1/4	25	25 1/16	25 1/16
Buitenlandsche .	3	42 3/4	43	—
Binnenlandsche .	3	37 1/2	37 9/16	—
PORTUG. Te Lond.	3	45 7/8	45 15/16	—
OOSTENR. Metall. 1816-1852 . .	5	75 5/8	75 11/16	75 11/16
Dito Zilv. Nation.	5	77 5/8	77 11/16	—
Dito Zilver 1849-1854	5	87 1/2	87 1/4	—
Dito 1847-1862 .	2 1/2	39 1/4	—	—
BRAZ. Lond. 1824	5	—	—	—
MEXICO Londen.	3	—	—	—
GRENADA id. .	2 3/4	—	—	—
VENEZUELA id. .	4	—	—	—

Londen, HEDEN.

Consols . . . . . . 3 pCt. 90 1/4 à —

Parijs, HEDEN.

Fransche rente. . . 3 pCt. 67.30 à —

Weenen, HEDEN.

Metalliek . . . . . . 5 pCt. — à —
Nationale. . . . . . 5 » — à —
Wissel Londen . . . . . — à —

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.